

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
VII МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«СОЦІАЛЬНО-ЕТИЧНІ ТА ДЕОНТОЛОГІЧНІ
ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ»

26-27 ЛЮТОГО 2026 РОКУ

м. Запоріжжя

СЕКЦІЯ 6. ПРОБЛЕМА ТІЛЕСНОСТІ

Голубович І.В., Хмарський В.М.

КУЛЬТУРНІ ПРАКТИКИ ТІЛЕСНОСТІ: ФІЛОСОФСЬКО-АНТРОПОЛОГІЧНІ ВІЗІЇ ІЛЛІ МЕЧНИКОВА..... 161

Овчаренко Л.С., Герасімчук Т.С., Кіріцева О.А.

ПСИХІЧНИЙ СТАН ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА У ФОРМУВАННІ ПСИХОСОМАТИЧНИХ РОЗЛАДІВ У ДІТЕЙ В УМОВАХ ВІЙНИ..... 162

Бондарева С.А., Черненко О.Є.

ФІЛОСОФСЬКО-АНТРОПОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ: МІЖ ВІДНОВЛЕННЯМ НОРМИ ТА МЕДИКАЛІЗАЦІЄЮ ТІЛЕСНОСТІ..... 169

Косс А.

БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ ДИЗАЙН ТІЛЕСНОСТІ: ВІД СОЦІАЛЬНОЇ НОРМОВАНOSTІ ДО ГЕНЕТИЧНОГО ПОКРАЩЕННЯ В СПОРТІ..... 171

Серіков К.В.

КРИТЕРІЇ ГОСПІТАЛІЗАЦІЇ ХВОРИХ ІЗ ШЕМІЧНИМ МОЗКОВИМ ІНСУЛЬТОМ У ВІДДІЛЕННЯ ІНТЕНСИВНОЇ ТЕРАПІЇ ТА РІШЕННЯ ПРО ОБМЕЖЕННЯ ТА ПРИПИНЕННЯ ЛІКУВАННЯ У ГОСТРІЙ ФАЗІ ЗАХВОРЮВАННЯ..... 174

Таран Р.М.

ВІД КОНТРОЛЮ БОЛЮ ДО УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ: СУЧАСНА АНЕСТЕЗІОЛОГІЯ В ЕТИЧНОМУ ВИМІРІ..... 176

СЕКЦІЯ 7. ПРОБЛЕМИ МЕДИЧНОЇ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВІЙНИ

Волосовець О.П., Волосовець Т.М.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ..... 178

Алієва О.Г., Таврог М.Л., Попазова О.О., Макєєва Л.В., Громоковська Т.С.

ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА НА СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ СТАН ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВІЙНИ..... 180

Haidai N.V., Kyrychenko M.M., Deinichenko O.V., Pavliuchenko M.I., Shapoval O.S.

EXPERIENCE IN IMPLEMENTING INNOVATIVE EDUCATIONAL TECHNOLOGIES IN THE PROFESSIONAL TRAINING OF ENGLISH-MEDIUM STUDENTS IN OBSTETRICS AND GYNECOLOGY UNDER MARTIAL LAW AND IN COMPLIANCE WITH EUROPEAN STANDARDS OF HIGHER EDUCATION IN UKRAINE..... 185

Губка В.О., Головка М.Г., Гайдаржі Є.І., Охріменко Г.І.

ПРОБЛЕМИ МЕДИЧНОЇ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВІЙНИ..... 188

Kaliuzhna V.V.

PROBLEMS OF DISTANCE TEACHING OF DERMATOLOGY AND VENEREOLOGY IN HIGHER MEDICAL EDUCATION INSTITUTIONS..... 189

Козиряцька С.А.

ВИРОБЛЕННЯ НАВИЧОК РЕДАГУВАННЯ ФАХОВИХ ТЕКСТІВ У СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ЗВО НА ЗАНЯТТЯХ З «УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)» ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ФОРМУВАННЯ ЇХ МОВЛЕННСВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ..... 191

Крупей К.С., Деген А.С., Гуліна О.С.

CHATGPT У МЕДИКО-БІОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІНАХ: ТИПОВІ ПОМИЛКИ ПІД ЧАС ГЕНЕРУВАННЯ ІНФОРМАЦІЇ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ КОРИСТУВАЧА..... 192

Лукіна Г.М.

РІЗНОМАНІТНІСТЬ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У СУЧАСНІЙ ВИЩІЙ ШКОЛІ ТА МОЖЛИВОСТІ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ..... 194

Моргуницова С.А., Школова О.П., Дмитрієв В.С., Ганошенко Ю.А.

ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ КОМПЛЕКСНОЇ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ МОДЕЛІ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ДО СКЛАДАННЯ ЄДКІ ТА ІНСТРУМЕНТИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ..... 196

Zaporizhzhia State Medical and Pharmaceutical University. This is confirmed by the sustained motivation of English-medium international students who, despite the challenges of wartime conditions, continue their education and professional development within the university.

References

1. Khomenko KP. Trends, principles, and patterns of physician training in higher education institutions in Poland. *Higher Education of Ukraine in the Context of Integration into the European Educational Area*. 2017;5(73):38-50. [in Ukrainian]
2. Kolesnyk YM, Lovkin OA, Siusiuka VG, Konkov DG, Romanova KB, Pavliuchenko MI, Kotlova YV. *Simulation-Based Training: Forms and Methods of Practical Education*. Lviv: Magnolia 2006; 2025. 256 p. [in Ukrainian]
3. Mykytenko M. Education and the Bologna Process. *Current Issues of the Humanities*. 2021;35(4):216–219. doi:10.24919/2308-4863/35-4-32. [in Ukrainian]
4. Pifko OO, Kalyniuk SS. The Bologna Process and higher education in Ukraine: actualization and development in the context of intensified European integration processes. *Scientific Notes of Tavria National University named after V.I. Vernadsky. Series: Legal Sciences*. 2023;34(73)(4):149-154. doi:10.32782/TNU-2707-0581/2023.4/22. [in Ukrainian]
5. Sitalo SG. Experience in implementing the basic principles of the Bologna Process in the training of clinical laboratory diagnostics specialists. *ScienceRise: Pedagogical Education*. 2025;2(63):31–35. doi:10.15587/2519-4984.2025.332254. [in Ukrainian]
6. Zaporozhan VM, Tarabrin OO. *Simulation Medicine: Experience, Achievements, Prospects*. 2nd ed. Lviv: Novyi Svit–2000; 2021. 272 p. [in Ukrainian]

ПРОБЛЕМИ МЕДИЧНОЇ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВІЙНИ

*Губка Віктор Олександрович, професор,
доктор медичних наук, зав. кафедри;*

Головко Микола Григорович, кандидат медичних наук, доцент;

Гайдаржі Євген Іванович, кандидат медичних наук, доцент;

*Охріменко Георгій Іванович, кандидат медичних наук, асистент,
кафедра госпітальної хірургії,*

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Це важлива та актуальна тема, оскільки підготовка лікарів вимагає високого рівня практичних навичок, які важко передати через екран.

При дистанційному, за допомогою комп'ютера, навчанні студентів в умовах війни виникають наступні виклики:

1. Нестабільність зв'язку та енергопостачання: Постійні обстріли енергетичної інфраструктури призводять до переривання навчального процесу (синхронних занять), що порушує логіку викладання.

2. Психологічний стан учасників: Хронічний стрес, перебування в укриттях та тривожність як студентів, так і викладачів, знижують концентрацію та ефективність засвоєння матеріалу.

3. Цифрова нерівність: Різний рівень доступу до швидкісного інтернету та сучасної техніки у студентів, які перебувають у зоні бойових дій, на окупованих територіях або за кордоном.

4. Криза практичної підготовки («Біля ліжка хворого»): Медицина – це прикладна наука. Дистанційний формат позбавляє студентів можливості фізичного огляду пацієнтів, пальпації, перкусії та аускультатії. Неможливо опанувати практичні навички, методи інтенсивної терапії та невідкладної допомоги в домашніх умовах.

5. Методичні та академічні проблеми: Необхідність швидкої трансформації лекцій у якісний інтерактивний цифровий контент (віртуальні пацієнти, 3D-атласи), що потребує значних ресурсів. Складність контролю знань (іспитів, КРОК) у дистанційному режимі через

ризика академічної недобросовісності та технічні збої. Відсутність живого спілкування з менторами та колегами гальмує формування лікарської етики та деонтології.

Які ж шляхи подолання цих проблем та нові можливості? Це впровадження симуляційних технологій з використанням VR/AR – тренажерів та інтерактивних платформ (наприклад, Bodyinteract або Osmosis) для віртуальної клінічної практики. Змішане навчання (Blended Learning) – проведення теоретичних занять онлайн, а практичних – інтенсивними циклами в безпечних регіонах або на базі симуляційних центрів. Акцент на військовій медицині – оновлення програм з фокусом на тактичну медицину, травматологію та психологічну реабілітацію в межах дистанційних курсів.

Висновок: Дистанційна медична освіта в умовах війни – це вимушений крок, який не може повністю замінити традиційне навчання, але стимулює цифрову трансформацію галузі. Головним завданням залишається збереження якості підготовки фахівців, від яких залежить життя людей.

PROBLEMS OF DISTANCE TEACHING OF DERMATOLOGY AND VENEREOLOGY IN HIGHER MEDICAL EDUCATION INSTITUTIONS

*Kaliuzhna Viktoriia Viktorivna,
Assistant of the Department of Internal Medicine No. 2,
Donetsk National Medical University*

The modern system of medical education is undergoing active transformation, driven both by global challenges associated with the COVID-19 pandemic and by specific socio-political conditions, particularly the military events in Ukraine. One of the key responses to these challenges has been the widespread implementation of distance and blended learning formats in higher medical education institutions. Distance learning is considered a tool for ensuring continuity of the educational process; however, for clinical disciplines, among which dermatology and venereology occupy a special place, this format has a number of significant limitations.

Dermatology and venereology are visually oriented specialties based on direct clinical observation, analysis of morphological elements of skin lesions, and assessment of their localization, distribution, and dynamics. In addition, these disciplines involve the development of students' communication skills with patients, performance of physical examination, and interpretation of laboratory and instrumental data. In the distance format, most of these components are implemented only partially, which highlights the problem of the quality of training of future physicians.

One of the fundamental pedagogical problems of distance learning is the reduction of interactivity in the educational process. In the absence of direct contact between teacher and student, the implementation of problem-based and clinically oriented learning principles becomes more difficult. Students are more likely to perceive educational material as a set of theoretical facts detached from real clinical practice. This leads to formal assimilation of information without deep understanding.

Particular difficulty arises in the development of clinical thinking. Under traditional learning conditions, students are involved in the analysis of clinical cases directly at the patient's bedside, learn to take medical history, assess objective status, and construct differential diagnostic algorithms. In the online format, these processes are replaced by discussion of prepared clinical cases, which reduces the spontaneity of clinical reasoning and limits the variability of diagnostic decision-making.

A key problem in teaching dermatology and venereology in a distance format is the absence of full clinical contact with the patient. Even the use of high-quality photographs and video materials does not allow adequate assessment of skin texture, infiltration, temperature, tenderness, or other tactile characteristics of lesions. In addition, images do not always convey the true color spectrum of rashes, which is crucial for differential diagnosis.

Equally significant is the limitation of opportunities for teaching practical skills. In the distance format, students are deprived of the opportunity to practice dermatoscopy, microscopy of